

KAPATILAN HASTANELERİMİZ VE HASTANEMİ AÇIN PLATFORMU'NUN ÖYKÜSÜ

Bayazıt İLHAN*

Öz: Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) ile şehir hastanesi yapılan illerde mevcut hastanelerin kapatılması, yıkılması, küçültülmesi, işlevinin azaltılması dikkat çekici sorunlara yol açıyor. Yaşananlar bir yandan sağlık hizmetlerine erişimi zorlaştırırken bir yandan da hekimlerin ve sağlık çalışanlarının çalışma ve yaşam koşullarını etkiliyor. Hastane kapatmalar kentlerin ve ülkemizin tıp ve sağlık hafızasını silme anlamı da taşıyor. Bu uygulamalardan en fazla etkilenen il Ankara oldu. Hastanemi Açın Platformu (HAP) hastanelerimizi yaşatabilmek ve sağlık hizmeti vermeye devam etmelerini sağlayabilmek için kurulan geniş bir toplumsal birliktelik olarak sağlık hakkı mücadelesinde önemli bir yer tutuyor. HAP'in yürüttüğü çabalar sayesinde Ankara Onkoloji Hastanesi, Ulucanlar Göz Hastanesi gibi kapatılması engellenen, Dışkapı Hastanesi ve Sami Ulus Hastanesi gibi yeniden yapımı devam eden hastanelerimiz oldu. Bu yazı HAP'in hikayesine, tüm çabalara rağmen ülke genelinde kapatılan 42 hastane ile dönüştürülen, küçültülen, işlevi azaltılan 22 hastaneye ışık tutuyor. Yazı aynı zamanda kamu hastanelerinin dönüşümünde önemli bir aşama olan, KÖİ şehir hastaneleri nedeniyle kapatılan hastanelerimizi yaşatmanın, başka hastane kapatmaların engellenmesinin sağlık hizmetleri ve ülkemiz tıp tarihi açısından önemini ortaya koyuyor

Anahtar sözcükler: Kamu Özel İşbirliği, devlet hastaneleri, şehir hastaneleri, Hastanemi Açın Platformu

Our Closed Hospitals and the Story of Open My Hospital Platform.

Abstract: The closure, demolition, downsizing, or reduction of function of existing hospitals in cities where city hospitals have been built through Public-Private Partnerships (PPPs) is leading to significant problems. These events not only make access to healthcare more difficult but also affect the working and living conditions of doctors and healthcare workers. Hospital closures also represent an erasure of the medical and healthcare memory of cities and the whole country. Ankara has been the most affected city by these practices. The "Open My Hospital Platform" (HAP) is a broad social alliance established to keep our hospitals alive and ensure they continue to provide healthcare services, playing a significant role in the struggle for the right to health. Thanks to HAP's efforts, hospitals such as the Ankara Oncology Hospital and Ulucanlar Eye Hospital were prevented from closing, while Dışkapı Hospital and Sami Ulus Hospital are being rebuilt. This article sheds light on the story of HAP, as well as the 42 hospitals closed nationwide despite all efforts, and the 22 hospitals that were transformed, downsized, or had their functions reduced. The article also highlights the importance of preserving the hospitals that were closed due to the PPP city hospitals, a critical stage in the transformation of public hospitals, and preventing further hospital closures, for the sake of healthcare services and the history of medicine in our country.

Key words: Public-private partnerships, state hospitals, city hospitals, Open My Hospital Platform.

Giriş

Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) modeli ile yapılan şehir hastaneleri finansmanından yer seçimlerine, bütünlüklerinden çalışma biçimine ve sağlık hizmetlerine etkisine kadar pek çok yönüyle tartışılıyor. Ancak açıldıkları kentlerde özellikle mevcut hastanelerin kapatılması ile oluşan hem kent yapısındaki hem de sağlık hizmetlerindeki dönüşüm ayrı bir önem taşıyor. Bu yazı KÖİ şehir hastaneleri nedeniyle kapatılan, yıkılan, küçültülen, işlevi azaltılan hastanelere ve bu hastaneleri yaşatmak için verilen mücadelelere odaklanıyor.

KÖİ modeli önce kamu özel ortaklığı adıyla tanıtıldı. Bu model ile hastane yapılacağını ilk duymamız 2005 yılında yapılan mevzuat düzenlemeleri ile oldu.

Gelecekte mevcut hastanelerimizin başına ne geleceğini ise 26 Ocak 2005 tarihli bir hastane açılışında öğrendik. Acıbadem Kozyatağı Hastanesi'nin açılışında konuşan dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan hastane sahibi Mehmet Ali Aydınlar'a seslenerek: "Şişli Etfal'i verelim, bir de yer gösterelim. Orada modern bir hastane yap. Etfal'i de ister hastane yap, ister alışveriş merkezi" dedi (**Hürriyet Gazetesi web sayfası, 2005**).

Arkasından yapılan düzenlemelerle gerçekten de mevcut hastanelerin ihaleyi alan şirketlere devri söz konusu oldu. Bu konuda önemli bir dönüm noktası Türk Tabipleri Birliği'nin açtığı davalarda Ankara Bilkent, Etilik ve Elazığ şehir hastaneleri ihalelerinin

*Dr., Hastanemi Kapatma//Açın Platformu Sözcüsü Tıp Doktoru (ORCID No: 0000-0001-5503-2075)

Geliş Tarihi / Received : 25.01.2026

Kabul Tarihi / Accepted : 29.01.2026

Danıştay tarafından yürütmesinin durdurulması oldu. Bu tarihi karara göre, Danıştay 13. Dairesi, Etlik Sağlık Kampüsü ile Etlik Kadın Doğum Hastanesi, Dışkapı Eğitim Araştırma Hastanesi, Etlik İhtisas Hastanesi, Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi, Ulus Devlet Hastanesi, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Dışkapı Çocuk Hastanesi, Ulucanlar Göz Hastanesi, Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ulucanlar Ek Poliklinik Binası, Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Doğum Hastanesi ve Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin; Bilkent Sağlık Kampüsü ile Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara Fizik Tedavi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Gazi Mustafa Kemal Devlet Hastanesi'nin; Elazığ Sağlık Kampüsü ile Harput Devlet Hastanesi, Cüzzam Hastanesi, Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nin bulunduğu alanların ticari alan olarak özel şirketlere devredilmesini hukuka aykırı buldu (**Türk Tabipleri Birliği web sayfası, 2012**).

Bu karardan sonra Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararını etkisiz hale getirmek için yasal düzenlemelere gidildi. 6428 Sayılı, Sağlık Bakanlığı'nca Kamu Özel İş Birliği Modeli İle Tesis Yapıtırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 9 Mart 2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlandı, mevcut hastanelerin ticari alan olarak kullanılmak üzere özel şirketlere devri yeni yasada yer almadı (**Mevzuat web sayfası, 2013**). Yer almadı ama şehir merkezindeki köklü hastaneleri kapatma, yıkma, küçültme, işlevini azaltma konusunda siyasal iktidarın kararlılığı devam etti. Yukarıdaki düzenlemelerden sonra Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı kaldırıldı ve KÖİ şehir hastanelerinin yapımına birer birer başlandı.

TTB'nin açtığı davalara gelen cevaplarda, yapılan sözleşmelerde hastanelerde miktara bağlı hizmetlerde yüzde 70 doluluk garantisi verildiği, yani projelerin hasta garantili olduğu ortaya çıktı. Mevcut hastanelerin kapatılmasının bir yönüyle de bu garantileri yerine getirme gereğinden doğduğu anlaşıldı (**Türk Tabipleri Birliği web sayfası, 2018**).

Ankara'da şehir hastaneleri, hastane kapatmalar Ankara'da iki dev şehir hastanesinin KÖİ yöntemiyle yapılacağı ilk kez 2011 seçimlerine giderken "Ankara'nın çılgın projeleri" olarak sunuldu (**NTV web sayfası, 2011**). Buna göre Bilkent ve Etlik Entegre Sağlık Kampüsleri yapılacaktı. Daha sonra adına şehir hastanesi denen bu dev hastanelerden

Bilkent'in 3660, Etlik'in 3566 yatak kapasiteli olacağı açıklandı. Bilkent Şehir Hastanesi 2019, Etlik Şehir Hastanesi 2022 yılında hizmete açıldı. Daha sonra yapılan revizyonlarla her iki hastanenin de yatak kapasitesinin 4050 olduğu bildiriliyor.

Bu iki dev hastanenin yapılması ile birlikte Ankara'da kapatılacak hastaneler meselesi önemli bir gündeme dönüştü. Hangi hastanenin ne zaman kapatılacağına dair yetkililer somut, kamuoyunu ve çalışanları bilgilendirici açıklamalar yapmadılar. Ancak değişik belgelerden ve açıklamalardan anlaşıldığına göre aşağıda sayılan 13 hastane yeni kurulacak şehir hastanelerine taşınacak, dolayısıyla kapatılacaktı (**İlhan B, 2018**).

1. Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
2. Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesi
3. Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi
4. Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi
5. Zekai Tahir Burak Eğitim ve Araştırma Hastanesi (*Cebeci Doğumevi*)
6. Sami Ulus Eğitim ve Araştırma (*Doğum ve Çocuk*) Hastanesi
7. Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
8. Etlik Zübeyde Hanım Eğitim ve Araştırma Hastanesi (*Etlik Doğumevi*)
9. Gazi Mustafa Kemal Devlet Hastanesi
10. Ulus (*Rüzgarlı*) Devlet Hastanesi
11. Ankara (*Altındağ*) Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi
12. Ulucanlar Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi
13. Dışkapı Çocuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Etlik Şehir Hastanesi inşaat alanında bulunan ve SSK Hastanesi iken 2005 yılında Sağlık Bakanlığı'na devredilen Etlik İhtisas Hastanesi inşaat alanında kalması gerekçe gösterilerek 2012 yılında kapatılmıştı. Yukarıda sayılan 13 hastaneyle birlikte Ankara'da kapatılacak hastane sayısı 14 oluyordu.

Hastaneleri koruma mücadelesi: Hastanemi Kapatma Platformu

Ankara'da kamu sağlık hizmetlerini, hekimleri ve sağlık çalışanlarını, kent dokusunu derinden etkileyecek bu tehlikeli gidişe müdahale edebilmek, hastaneleri koruyabilmek, her biri Türkiye sağlık tarihinde önemli yere sahip bu sağlık kurumlarını yaşatabilmek için girişimlerimiz Ankara Tabip Odası'nın çağrısıyla başladı. İlk çağrıya cevap veren kurumların katılımlarıyla

21 Aralık 2017'de kamuoyuna "Hastanelerimizi Kapatılmayacağız Platformu"nun kuruluşu duyuruldu (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2017**). Duyuruda "Platform yürütmesinde Ankara Tabip Odası, KESK Ankara Şubeler Platformu, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Tüketici Hakları Derneği, Emegün Partisi Ankara İl Örgütü yer almıştır" denildi.

Platform kısa sürede Ankara Dişhekimleri Odası, Ankara Eczacılar Odası, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ankara İl Koordinasyon Kurulu, Ankara Barosu dahil meslek örgütlerinin, sendikaların, siyasi partilerin, derneklerin katılımıyla Ankara'da çok geniş bir kurumsal temsiliyete ulaştı. 2020 yılında platformun katılımcısı kurum sayısı 124 oldu.

Platform'un önemli çalışmalarından biri Ankara Tabip Odası'nın hastanelerin kapatılması kararlarına karşı başlattığı hukuki girişimler oldu. Ankara Tabip Odası, Ankara İdare Mahkemesi'nde Bilkent Şehir Hastanesi açıldığında kapatılacağı belirtilen hastanelerin kapatılmaması için hukuki süreç başlattı. Ankara Tabip Odası'nda 21 Şubat 2018'de yapılan basın açıklamasında mevcut hastanelerin önemi ve kapatılmasıyla oluşacak zararlar anlatıldı ve "Geç olmadan yargıyı ve yetkilileri göreve çağırıyoruz. Mevcut çok değerli hastanelerimizi kapatmayın, onları koruyup geliştirin, yeni açılacak hastanelerle birlikte iş yüklerinin azalmasını ve daha rahat sağlık hizmeti vermelerini sağlayın. Yurttaşlarımızın aldığı sağlık hizmetini zorlaştırmayın, kolaylaştırın" denildi (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2018a**).

Platform mahalle toplantılarından işyeri toplantılarına, panellere kadar Ankaralıları şehir hastaneleri konusunda bilgilendirmeye çalıştı ve kapatılmak istenen hastaneleri anlattı. Toplantılarda halkın gerek şehir hastaneleri gerekse kapatılacak hastaneler konusunda belirgin bilgi eksikliği olduğu görüldü. Adını çalışmalar sırasında "Hastanemi Kapatma Platformu" olarak belirleyen Platform hastanelerin kurtarılabilmesi için bir imza kampanyası başlattı. Pazar yerlerinde, sitelerde, otobüs ve metro duraklarında, toplantılarda imzalar toplanırken kampanya change.org üzerinden de desteklendi.

Toplanan imzalar Hastanemi Kapatma Platformu'ndan temsilcilerin katılımıyla 28 Kasım 2018'de Sağlık Bakanlığı'na teslim edildi. Yaklaşık 10 bin ıslak imza ile birlikte 30 binin üzerinde yurttaş hastanelerimizi kapatmayın metnine imza verdi (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2018b**).

Şehir hastaneleri ve Ankara'da yaşananlar/yaşanacaklar konusunda bilimsel toplantılar da gerçekleştirildi. En dikkat çekenleri 11 Mart 2017'de Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Ankara Tabip Odası'nın düzenlediği Şehir Hastaneleri Sempozyumu ve

16 Aralık 2017'de TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu'nun düzenlediği Şehir Hastaneleri Sempozyumu oldu. Her iki sempozyumda şehir hastaneleri finansal, hukuki, sağlık, mimarlık, şehir planlaması ve mühendislik disiplinleri ile ele alındı.

Ankara Bilkent Şehir Hastanesi için hastane kapatmalar

Platform hastanelerin kapatılmaması için sayısız açıklamalar, eylemler, buluşmalar yaptı. Bunların en önemlilerinden ve en kitlesel olanlardan biri 14 Kasım 2018'de Ankara Numune Hastanesi önünde yapılan idi. Haftalar öncesinde kamuoyuna çağırısı yapılan toplanma sabah saatlerinde hastane yöneticilerine yapılan ziyaretle başladı.

Hastane çalışanları ile görüşüp bugüne kadarki çalışmalarını için teşekkür etmek ve karanfil dağıtmak istediğini söyleyen Hastanemi Kapatma Platformu bileşenlerine hastane yönetimi izin vermedi. Hastane yönetimi ile yapılan görüşmenin ardından hastane bahçesinde kapatılacak hastanelere ilişkin basın açıklaması yapmak isteyen Platform bileşenleri bu sefer de polis engeli ile karşılaştı. Hastane önünde toplanan yurttaşlara polis müdahalesi ve gözaltılar oldu (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2018c**).

Tüm itirazlara rağmen Ankara Bilkent Şehir Hastanesi'nin açılması nedeniyle hepsi eğitim araştırma hastanesi vafında, Türkiye'nin her yerinden gelen hastalara üst düzey sağlık hizmeti veren Türkiye'nin en köklü altı hastanesi birbiri ardına kapatıldı: Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Zekai Tahir Burak Kadın Doğum Eğitim ve Araştırma Hastanesi (Cebeci Doğumevi), Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara (Altındağ) Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Dışkapı Çocuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi.

COVID-19 ve Hastanemi Açın Platformu

En önemli hastanelerimiz kapatılırken tüm dünyada bir sağlık krizi ortaya çıktı: COVID-19 Pandemisi. Türkiye'de ilk vaka 11 Mart 2020'de açıklandı. Vaka sayıları hızla artarken sağlık hizmetlerine ihtiyaç büyüdü. Boş duran hastane binalarının tekrar sağlık hizmetlerine dönmeye duyulan ihtiyaç belirgin hale geldi, hastanelerin kapatılmaması talebinin ne kadar yaşamsal olduğu ortaya çıktı. İlk gelişme Zekai Tahir Burak Kadın Doğum Eğitim ve Araştırma Hastanesi binasının Çin'den gelen yurttaşların karantinası için kullanılması oldu. Yoğun bakımlarda yer kalmadı ve Ankara Numune Hastanesi C Blok binası yoğun bakım hastaları için yeniden kullanılmaya başlandı. Hastanemi Kapatma Platformu da çok belirgin hale gelen ihtiyaçları da gözeterek adını Hastanemi Açın Platformu (HAP) yaptı (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2020**).

Milletvekilleri ve siyasi parti temsilcilerinin katılımıyla 13 Nisan 2020 tarihinde Numune Hastanesi önünde, 2 Eylül 2020 tarihinde Yüksek İhtisas Hastanesi önünde kapatılan hastanelerin açılması için Ankaralılar adına açıklamalar yapıldı. COVID-19 hastalarının tedavisinde yaşanan güçlükler yanında kanser, kalp, böbrek, karaciğer hastaları, şeker hastaları gibi kronik hastaların tedavi ve bakıma erişimde yaşadığı zorluklar belirgin hale geldi. Hastalar COVID-19'a yakalanma endişesiyle kontrollerine gidemediler, evinde kalp krizi geçirip hayatını kaybedenler oldu. HAP 29 Ocak 2021 tarihinde Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi önünde yaptığı açıklamada yurttaşların hastanelere bu kadar ihtiyacı varken Türkiye'nin en köklü ve deneyimli hastanelerinin boş yatmasının kabul edilemez olduğunu bildirdi (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2021**).

COVID-19 döneminde tüm taleplerimize rağmen hastanelerimiz açılmadı. Kapatılan hastaneler yönünden olumlu sayılabilecek gelişme Zekai Tahir Burak Kadın Doğum Eğitim ve Araştırma Hastanesi binasının Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin ek binası olarak kullanılmaya devam etmesi oldu.

Etlık Şehir Hastanesi ve yeni kapatmalara direniş

2022 yılında Etlık Şehir Hastanesinin açılması ile Dr. Sami Ulus Kadın Doğum ve Çocuk Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Dr. Abdurrahman Yurtaslan Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Etlık Zübeyde Hanım Kadın Doğum Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Ulucanlar Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi kapatılmak isteniyordu. Zaten çok sayıda hastanenin kapatıldığı Ankara'da yeni hastane kapatmaların kabul edilemez olduğu HAP tarafından 8 Ocak 2022'de Dr. Sami Ulus Kadın Doğum ve Çocuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi önünde kamuoyu ile paylaşıldı (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2022**).

Onkoloji Hastanesi'nin kapatılmaması için yürütülen mücadelenin ayrı bir yeri var. Özellikle hastanenin bulunduğu Yenimahalle ve Demetevler halkı Onkoloji Hastanesi Kapatılmasının Platformu'nu kurarak güçlü bir mücadele yürüttü. Türkiye'nin dört bir yanında kanser hastalarının gelip tedavi olduğu, Sağlık Bakanlığı'nın tek onkoloji dal hastanesinin kapatılmaması için halk katılımının yüksek olduğu bir direniş yürütüldü.

Tüm bunlara rağmen Etlık Şehir Hastanesi'nin açılması yaklaştıkça diğer hastanelerin kapatılma hazırlıkları hızlandı. Bu hastanelerde taşeron şirketlerden kadroya geçirilen güvenlik ve temizlik işçilerinin tayinleri için kuralar çekildi. Yemekhane işçileri işsizlik tehlikesi ile karşı karşıya kaldı. HAP da çalışmalarını

hızlandırdı ve hastane önlerinde eylemler ve basın açıklamaları, sosyal medya etkinlikleri ile farkındalık oluşturmaya, hastaneleri korumaya çalıştı

Yürütülen mücadele ve kamuoyu tepkisi sonuç verdi ve Etlık Şehir Hastanesi'nin açılışı yapıldığı günlerde dahi tartışmalar devam etti. Bir yanda kapatılacak hastanelerdeki hekimler, hocalar, sağlık çalışanları, tıbbi ekipman Etlık Şehir Hastanesi'ne taşınırken bir yandan itirazlar devam ediyor, hasta mağduriyetleri, sağlık hizmetlerine erişimdeki zorluklar belirgin hale geliyordu. HAP'ın çabaları ve kamuoyunda oluşan tepkiler Sağlık Bakanlığı'na geri adım attırdı. Önce kapatılacak hastanelerde ve eğitim ve araştırma statüsünde revizyona gidildi. Sami Ulus ve Zübeyde Hanım hastanelerinin kısmen taşınacağı ve eğitim ve araştırma vasfının kaldırılacağı, Ulucanlar Göz'ün tümünden kapatılacağı 21 Eylül 2022 tarihli resmi yazıyla bildirildi (**Diken web sayfası, 2022**). Sağlık Bakanı Fahrettin Koca 27 Eylül 2022'de ise şu açıklamayı yaptı: "Mevcut hastanelerimiz hasta kabulüne devam edecek. Onkoloji Hastanesi kapanmayacak. Bazıları ısrarla kapatacağımızı söylese de biz kapatmayacağız. Kapasite değişiklikleri olabilir, yenilenme çalışmaları olabilir ama hastanelerimiz hasta kabulüne devam edecek. Mevcut hastanelerimizin hiçbirisi sağlık amacı dışında asla kullanılmayacak." (**TRT Haber web sayfası, 2022**). Ertesi gün yayımlanan bir resmi yazıyla bu kez Ulucanlar Göz Hastanesi'nin Eğitim ve Araştırma vasfında yeniden açılacağı duyuruldu.

Ancak bundan iki ay sonra, 2023 Bütçe Görüşmeleri sırasında, Sağlık Bakanı bu kez Dışkapı ve Sami Ulus Hastaneleri'nin depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkılacağını, yenisinin yapılacağını duyurdu.

Onkoloji Hastanesi görece korunurken diğer dört hastanemizden Ulucanlar Göz Hastanesi önce kapatıldı, bir hafta sonra yeniden açıldı, hepsinin eğitim ve araştırma yetkisi önce kaldırıldı, sonra geri verildi. Ancak hocaların, hekimlerin, sağlık personelinin, tıbbi cihazların çoğu Etlık Şehir Hastanesi'ne taşındı. Asistan hekimlerin tamamı Etlık'e verildi, "kısmen taşındı" denilen hastanelerimize az sayıda asistan geçici görevle gönderilerek işler yürütülmeye çalışıldı. Önceden yapılan hizmetlerin, ameliyatların çoğu yapılamaz hale geldi. Örneğin Sami Ulus Çocuk Hastanesi'nde aylık 300'ün üzerinde A, B ve C grubu üst düzey ameliyat yapılırken Kasım ayından sonra ameliyatlar yapılamaz oldu, profesörler dahil hocalar işlerini yapamaz duruma getirildi. Etlık Şehir Hastanesi'ne gitmeyen ya da götürülmeyen pek çok hoca, hekim, sağlık çalışanı cezalandırıldı, ötekileştirildi. Hocalar asistanlarından, eğitim, tez ve sınav görevlerinden koparıldılar. 1 Şubat 2023'de Dışkapı Hastanesi önünde yapılan basın açıklamasında

İli	Hastane adı	2017 (veya öncesi) yılı yatak sayısı*	2017 yılı hekim sayısı (uzman ve pratisyen)*	Mevcut durumu
Yozgat	Yozgat Devlet Hastanesi	339		Yıkıldı
Yozgat	Yozgat Bozok Kadın Doğum Hastanesi	100		Yıkıldı
Mersin	Mersin Devlet Hastanesi	613		Sağlık müdürlüğü kullanıyor
Mersin	Mersin Kadın Doğum Hastanesi	200		Toros Devlet Hastanesi'nin ve Amatem'in ek binaları, poliklinik
Isparta	Isparta Devlet Hastanesi	600		Kismen yıkıldı, yerine Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Mühendislik fakültesi yapıldı. Tarihi taş bina idari bina oldu.
Isparta	Isparta Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi	175		Yıkıldı. Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'ne devredildi.
Isparta	Isparta Gülkent Devlet Hastanesi (Eski SSK)			TSM ve Sağlıklı Yaşam Merkezi olarak kullanılıyor
Adana	Adana Asker Hastanesi	100		Seyhan Devlet Hastanesi Baraj Yolu polikliniği
Adana	Adana Doğumevi			Boş duruyor. Marsa Kadın Doğum hastanesine taşındı
Adana	Adana Göğüs Hastalıkları Hastanesi			Boş duruyor
Kayseri	Kayseri Asker Hastanesi			İl Sağlık Müdürlüğü ek bina
Kayseri	Kayseri Doğumevi			Boş duruyor
Kayseri	Talas Göğüs Hastalıkları Hastanesi			İl Sağlık Müdürlüğü ek bina
Elazığ	Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi	829	296	Bir kısmı yıkıldı, bazı kısımlarına okul, sağlıklı yaşam merkezi, verem savaş ve idari ofisler taşındı
Elazığ	Harput Devlet Hastanesi	367		Yıkıldı
Elazığ	Sarahatun Kadın Doğum Hastanesi			Evde bakım birimleri kullanıyor
Elazığ	Elazığ Diş Hastanesi			Kapatıldı
Manisa	Manisa Devlet Hastanesi	325	149	Kapatıldı
Manisa	Moris Şinasi Çocuk Hastanesi	50		Kapatıldı
Manisa	Manisa Doğumevi			Kapatıldı
Eskişehir	Eskişehir Devlet Hastanesi	950	271	Yıkıldı
Bursa	Prof.Dr. Türkan Akyol Göğüs Hastalıkları Hastanesi	138	25	Kapatıldı
Bursa	Bursa Zübeyde Hanım Doğumevi	150		Yıkıldı
Bursa	Bursa Memleket Hastanesi	711	237	Kapatıldı
Bursa	Çekirge Çocuk Hastanesi	50		Kapatıldı
Tekirdağ	Tekirdağ Kadın Doğum Hastanesi			KETEM olarak kullanılıyor
İzmir	Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi	567	267	Yıkılıp yeniden yapılacağı söyleniyor
Kocaeli	Alikahya Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi			İzmit İl Sağlık müdürlüğü'nün bazı bölümleri kullanıyor
Kütahya	Kütahya Devlet Hastanesi-Evliya Çelebi EAH ek bina	350		Kapatıldı
Kütahya	Kütahya Fizik Tedavi Hastanesi	150		Kapatıldı
Ankara	Ankara Numune EAH	985	506	İl Sağlık Müdürlüğü'nün bazı birimleri kullanıyor
Ankara	Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi	442	230	Kapatıldı, Ankara Üniversitesi'ne devredildi
Ankara	Zekai Tahir Burak Kadın Doğum EAH	501	175	Kapatıldı, Ankara EAH Ek binası olarak kullanılıyor
Ankara	Ankara Fizik Tedavi EAH	297	44	Kapatıldı
Ankara	Atatürk EAH	484	405	Kapatıldı
Ankara	Dışkapı Çocuk EAH	272	152	Yıkıldı
Ankara	Ulus Devlet Hastanesi	110	78	Yıkıldı, personelin çoğu Pursaklar Devlet Hastanesi'ne aktarıldı
Ankara	Dışkapı Yıldırım Beyazıt EAH	779	415	Yıkıldı, yenisinin inşaatı sürüyor
Ankara	Sami Ulus Çocuk EAH	418	224	Yıkıldı, yenisinin inşaatı sürüyor
Ankara	Telsizler doğumevi			Önce Sami Ulus Çocuk EAH ile birleştirildi sonra yıkıldı
Ankara	Etlük Zübeyde Hanım Kadın Doğum EAH	429	145	Kapatıldı
Ankara	Etlük İhtisas Hastanesi	401**		Yıkıldı

Tablo1. KÖİ şehir hastaneleri açılışına giden süreçte kapatılan hastaneler.* *Çoğunlukla Kamu Hastaneleri İstatistik Raporu – 2017 üzerinden ulaşılabilen bilgiler (Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü web sayfası, 2017)****Etlük Şehir Hastanesi inşaat alanında kaldığı için 2012 yılında kapatıldı.*

11 yıldır Dışkapı Hastanesi yemekhane bölümünde çalışan bir işçi şehir hastanelerinin açılması sebebiyle yemekhane bölümünde çalışan binlerce kişinin işsiz kaldığını açıkladı. Dışkapı Hastanesi tamamen kapanınca işsiz kalacaklarını söyleyerek "Hastanemizin yıkılmasını istemiyoruz. Sağlık haktır satılamaz" dedi (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2023a**).

Dışkapı ve Sami Ulus hastanelerinin yıkılması ve yeniden yapılması için ihale süreçleri 2023 genel seçimlerine gidilirken yapıldı. HAP ısrarla bu hastanelerin depreme dayanıksızlığı ile ilgili belgeleri sordu, kamuoyunu tatmin edecek bir açıklama hiç yapılmadı (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2023b**).

2023 sonbaharında Dışkapı ve Sami Ulus hastaneleri boşaltılıp yıkıldı. Sami Ulus Çocuk Hastanesi, Zübeyde Hanım Doğumevi'nin arkasındaki yapılarda yaklaşık bir yıl sağlık hizmeti verdi, sonra orası da kapatıldı. Kapatılmayacak denilen Etlük Zübeyde Hanım Doğumevi'nin Sami Ulus Çocuk Hastanesi'nden kalanlarla birlikte kapatılması İstanbul'daki yenidoğan skandalı ile aynı günlere denk geldi. HAP 6 Kasım 2024'de Etlük Zübeyde Hanım Kadın Doğum Eğitim ve Araştırma Hastanesi önünde "bebeklerimiz ölüyor, hastanelerimizi kapatmayın" dedi (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2024**). Ancak, sözler tutulmadı ve bu hastanelerimiz de Kasım 2024'de kapatıldı.

HAP yapılacağı sözü verilerek yıkılan Dışkapı ve Sami Ulus Çocuk Hastaneleri'nin yapımını yakından takip ediyor. Binalar yıkılırken 600 yataklı Dışkapı Hastanesi inşaatının 15 Nisan 2026'da, 300 yataklı Sami Ulus Çocuk Hastanesi'nin 7 Ağustos 2025'de biteceği sözü verilmişti. Ancak bu sürelerde bitmediği, inşaatların yapımının istenen hızda ilerlemediği görülüyor. HAP verilen sözlerin tutulmasını ve bu hastanelerimizin yapımının tamamlanarak halkın sağlık hizmetine sunulmasını talep ediyor (**Ankara Tabip Odası web sayfası, 2025**).

Ankara, merkezdeki köklü, üst düzey devlet hastanelerinin kapatılmasıyla sağlık hizmetlerinde ciddi yara aldı. Kamusal sağlık hizmetleri Bilkent ve Etlük'te iki dev kampüse sıkıştırıldı. HAP'ın mücadelesi Ulucanlar Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin kapatılmamasını sağladı (**Birgün gazetesi web sayfası, 2022**). HAP'ın hekimler, sağlık çalışanları ve halkın sağlık hakkı için mücadelesi sürüyor.

Türkiye'de KÖİ şehir hastaneleri ve hastane kapatmalar

Türkiye'deki her şehir hastanesi KÖİ modeliyle yapılmadı. Genel bütçeden yapılanlar da var, bu da kafa karışıklığına neden oluyor. KÖİ modeliyle yapılanlar,

yani devletin kiracı oldukları, şirket hastaneleri de diyebilirsiniz, büyüklük sırasına göre, 17 ildeki şu 18 hastane: Ankara Etlük, Ankara Bilkent, İstanbul Çam ve Sakura, İzmir, Gaziantep, Kayseri, Adana, Bursa, Mersin, Konya, Kocaeli, Eskişehir, Elazığ, Isparta, Kütahya, Tekirdağ, Manisa, Yozgat Şehir Hastaneleri. Bu illerdeki hastanelerin tamamı hocalar, asistanlar, hekimler, sağlık hizmetlerinin bütünü etkilendi. Ancak burada, konu gereği kapatılan, yıkılan, işlevsiz hale gelen, küçülen, vasfı değişen hastaneler ele alınmaktadır.

Güncel bilgi, KÖİ hastanelerinin açılış süreçlerinde en az 42 hastanenin kapatıldığını görüyoruz. En az, çünkü bu süreç çok dinamik, hala değişik gerekçelerle hastane kapatmalar sürüyor. Hemen her ilde kapanan, o şehrin kalbinde, sağlık hizmetinin temeli, kentin hafızası olan devlet hastaneleri var. Yozgat'tan Isparta'ya, Mersin'e, Adana'ya, Eskişehir'e, Bursa'ya, Manisa'ya, Elazığ'a, Kütahya'ya ve tabii en çok da Ankara'ya, dört bir yanda kapanan, kimi yıkılan 42 hastane (**Birgün Gazetesi web sayfası, 2026**). Bu illerde şehir hastanelerinin açılışına giden süreçte kapatıldığı tespit edilen hastanelerin listesi *Tablo 1*'de verilmiştir. Bu hastanelerin içinde 2005 yılında SSK'dan devredilen ya da 2016'da asker hastanesi iken devlet hastanesi yapılan hastaneler de var.

Kapatılan 13 doğumevi, kadın hastalıkları ve doğum hastanesi var. Yozgat, Isparta, Mersin, Bursa, Kayseri, Manisa, Tekirdağ gibi o illerin göz bebeği doğumevlerinin yanında Ankara'da Zekai Tahir Burak ve Zübeyde Hanım Doğumevleri gibi eğitim ve araştırma hastanesi vasfında tüm Türkiye'nin kadın sağlığında referans hastaneler var. İçinde Dışkapı Çocuk ve Sami Ulus gibi Türkiye'nin en önemlilerinin olduğu, Manisa'da Moris Şinasi gibi kentin tarihini sembollerinden çocuk hastaneleri var. Adana'da, Kayseri Talas'ta, Bursa'da olduğu gibi göğüs hastalıkları hastaneleri var. Bursa'daki Prof. Dr. Türkkan Akyol Göğüs Hastalıkları Hastanesi boşaltıldı, bir özel okula 10 yıllığına kiraya verildi.

Bir de küçülen, hocalarını, asistanlarını, personelini, ekipmanlarını, eğitim ve araştırma vasfını kaybeden, can çekişen hastaneler var. Aslına bakarsanız, Sağlık Bakanlığı yatırım bütçesinin çoğunu KÖİ hastaneleri götürdüğü için diğer hastanelerin hemen tamamı "üvey evlat" konumuna düşmüş durumda. Bazı illerde hastanelerin uğradığı değişiklikler baş döndürücü boyutta. Toplam 22 hastanenin de bu biçimde dönüştüğünü, küçüldüğünü, işlevinin kaybolduğunu ya da azaldığını görüyoruz (*Tablo 2*).

İli	Hastane adı	2017 (veya öncesi) yılı yatak sayısı*	2017 yılı hekim sayısı (uzman ve pratisyen)*	Mevcut durumu
Isparta	Yunus Emre Devlet Hastanesi (Eski asker hastanesi)	100		Şehir Hastanesi'ne bağlı ek bina
Adana	Adana Numune Hastanesi	750		Yüreğir Devlet Hastanesi ve Çukurova Tıp Bazı Bölümler kullanıyor
Adana	Adana Seyhan Devlet Hastanesi (eski SSK)	655		Yeni bina yapıldı, yatak sayısı azaltıldı
Adana	Adana Devlet Hastanesi			Yıkıldı, yatak kapasitesi azaltılarak Karşıyaka Devlet Hastanesi yapıldı
Kayseri	Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1489	548	Küçültülerek Kayseri Devlet Hastanesi oldu.
Elazığ	Elazığ Lepra Hastanesi			Elazığ Ruh Sağlığı Hastanesi ek bina
Elazığ	Elazığ Ruh Sağlığı Hastanesi	488	23	Kapasitesini azaltıp bazı bölümleri şehir hastanesine taşındı
Manisa	Manisa Merkez Efendi Devlet Hastanesi	415	150	Bazı bölümleri (çocuk, kadın doğum, kardiyoloji) şehir hastanesine taşındı
Eskişehir	Eskişehir Hava Hastanesi			Bir kısmı İl Sağlık Müdürlüğü, bir kısmı Yunus Emre Devlet Hastanesi Zübeyde Hanım yerleşkesi
Bursa	Bursa Onkoloji Hastanesi	212	77	Yatak kapasitesi azaltıldı
Bursa	Bursa Yüksek İhtisas EAH	1371	399	Şevket Yılmaz EAH ek binasına taşındı, binası yıkıldı
Bursa	Bursa Asker Hastanesi			Aytekin Çelikcan Fizik Tedavi Hastanesi oldu, bir kısmı GETAT oldu, işlevi azaldı
Bursa	Bursa Spastik Çocuklar Hastanesi	54	15	İşlevi azaltıldı
Bursa	Bursa Dörtçelik Çocuk Hastanesi	250	82	Yatak sayısı önce azaltıldı, sonra tekrar artırıldı
Konya	Konya EAH	1182	357	Meram Devlet Hastanesi oldu
Tekirdağ	Tekirdağ Devlet Hastanesi	475	148	Yıkıldı, ek binada küçük bir bölümü hizmet veriyor, 100 yatağa düştü
İzmir	Tepecik EAH	992	494	Kadrosunda ve kapasitesinde azalma oldu
Kocaeli	Derince EAH	669	266	Hekim ve sağlık çalışanlarının çoğu Kocaeli Şehir Hastanesi'ne geçti
Kocaeli	Seka Devlet Hastanesi	305	113	Bir bloğu boşaltıldı, yatak sayısı azaltıldı
Gaziantep	Ersin Arslan Hastanesi	767	333	Kendi binası yıkıldı, Primer Hastanesi'ne bu ad verildi, bir kısım hekim şehir hastanesine geçti
Gaziantep	25 Aralık Hastanesi (eski SSK)	414	142	Poliklinik binası yıkıldı
Kütahya	Kütahya Evliya Çelebi EAH	950	227	Yatak sayısı 350'ye düşürüldü

Tablo 2. KÖİ şehir hastaneleri açılış süreçlerinde dönüşen, küçültülen, işlevi azaltılan hastaneler.

* Çoğunlukla Kamu Hastaneleri İstatistik Raporu – 2017 üzerinden ulaşılabilen bilgiler (Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü web sayfası, 2017).

Bir de semt poliklinikleri var. Mahallelerde yurttaşların uzman hekime görece kolay ulaştığı, birinci basamak ile ikinci ve üçüncü basamağı bağlayan kritik önemde semt polikliniklerinin kapandığını görüyoruz. Konya'da, Kayseri'de, Manisa'da, Bursa'da, Ankara'da örnekleri var. Mesela, Muradiye Devlet Hastanesi Heykel Semt Polikliniği kapanınca ne yapacaksınız? Orada çözülebilecek sağlık sorununuz için para, zaman harcayıp, kalabalığı artırarak şehrin dışındaki Bursa Şehir Hastanesi'ne gideceksiniz, ya da imkanınız varsa, özel hastaneye gitmek durumundasınız.

"Betonlar Arasında Ankara Hastaneleri"

Ankara'da şehir hastanesi nedeniyle yaşananlar bu adla bir belgesele dönüştü. Yönetmenliğini Alper Şen'in yaptığı belgesel iki bölümden oluşuyor. Birinci bölüm "Şehir merkezinde yok edilen hastaneler" başlıklı. Ankara'da Bilkent ve Etlik Şehir Hastaneleri gerekçesiyle kapatılan, yıkılan, küçülen, işlevleri dönüştürülen, azaltılan 14 hastane tanıklıklarla, belgelerle ele alınıyor. Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü, Sağlık Bakanlığı merkez binası, Sıhhiye Meydanı üzerinden kent planı ve kamusal sağlık hizmetlerinde ve Türkiye tıp tarihinde bu hastanelerin önemi anlatılıyor. Hastanelerin kapatılmaması için yürütülen mücadeleler ve kısmen de olsa kazanımlar belirtiliyor.

İkinci bölüm "Hastanelerde kaybolan insanlar" başlıklı. Hastanelerin kapatılması ve Ankara'da kamusal sağlık hizmetlerinin iki dev şehir hastanesi kampüsüne sıkıştırılması ile hastaların yaşadığı sorunlar tanıklıklar ile ele alınıyor. KÖİ modelinin arkaplanı, planlama, finansal ve hukuki yönleri somut veriler ile anlatılıyor. "Başka bir sağlık sistemi mümkün" tartışması ile birleştiriliyor.

Sonuç yerine

Türkiye'de KÖİ modeli ile yapılan şehir hastanelerinin ülkemize yaşattığı olumsuzluklar içinde en çarpıcı olanlarından biri de kapatılan, yıkılan, küçülen, işlevini kaybeden hastanelerimiz. Yok edilmek istenen sadece hastanelerimiz değil aynı zamanda belleğimiz, tıp tarihimiz. Hastanemi Kapatma/Açın Platformu (HAP) işte bu koşullarda doğdu ve ülkemizde toplumsallaşan bir sağlık hakkı mücadelesi örneği olarak kayıtlara geçti. Kayıplarımızın yanında kapanması önlenen Ankara Onkoloji, Ulucanlar Göz gibi hastanelerimiz var. Kapatılanlar içinde yeniden yapılabileceği söylenenler de var. Halkın sağlığı için mücadele devam ediyor ve HAP bunun yüz akı örneği olarak varlığını sürdürüyor.

Teşekkür

KÖİ ile şehir hastanesi yapılan illerdeki hastanelerin durumuna dair bilgilerin toplanmasına yardımcı olan Dr. Nazan Aksaray, Dr. Mehmet Antmen, Dr. Ahmet Hilal, Dr. Ali İhsan Ökten, Dr. Candan Coşkun, Dr. Musa Bacaksız, Dr. İnan Mutlu, Dr. Nuri Seha Yüksel, Hemşire Derya Coşkun, Dr. Ercan Küçükosmanoğlu, Dr. Aykut Çelik, Dr. Zeliha Aksaz Şahbaz, Dr. Ebru Gelgeç, Dr. İsmail Çiftçi, Dr. Melih Anıl, Dr. Derya Pekbayık, Dr. Yavuz Altunkaynak'a teşekkürlerimi sunarım.

Kaynaklar

- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2017) Erişim tarihi 19 Mart 2026, <https://ato.org.tr/haberler/2017-haberleri/1528-hastanelerimizi-kapatmayacagiz-platformu-olusturuldu.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2018a) Erişim tarihi: 19 Mart 2026, <https://ato.org.tr/haberler/2018-haberleri/1867-hastanelerin-kapatilmasina-karsi-hukuki-mucadeleyi-baslattik.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2018b) Erişim tarihi: 19 Mart 2026, <https://ato.org.tr/haberler/2018-haberleri/1716-hastanemi-kapatma-iznleri-bakanliga-teslim-edildi.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2018c) Erişim tarihi: 19 Mart 2026, <https://ato.org.tr/haberler/2018-haberleri/1728-hastanemi-kapatma-platformuna-polis-engeli.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2020) Erişim tarihi 19 Mart 2026, <https://ato.org.tr/haberler/2020-haberleri/2236-kapatilan-hastanelerimizi-acin-talebi.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2021) Erişim tarihi 19 Mart 2026, <https://ato.org.tr/basin-aciklamalari/2021-basin-aciklamalari/549-hastanelerimizi-acmak-icin-neyi-bekliyorsunuz.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2022) Erişim tarihi 19 Mart 2026, <https://ato.org.tr/haberler/2022-haberleri/742-hastanelerimizi-kapatmaya-devam-etmek-istiyorlar.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2023a) Erişim tarihi 20 Mart 2026, <https://ato.org.tr/basin-aciklamalari/2023-basin-aciklamalari/1442-diskapi-ve-sami-ulus-hastanelerinin-kapatilmasini-ve-yikilmasini-kabul-etmiyoruz.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2023b) Erişim tarihi 20 Mart 2026, <https://ato.org.tr/haberler/2023-haberleri/2499-hastanelerimizi-kapatma-hevesinden-ve-saldirilarinizdan-vazgecin.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2024) Erişim tarihi 20 Mart 2026, <https://ato.org.tr/haberler/2024-haberleri/2763-bebeklerimiz-oluyor-hastanelerimizi-kapatmayin.html>
- Ankara Tabip Odası web sayfası** (2025) Erişim tarihi 20 Mart 2026, <https://ato.org.tr/basin-aciklamalari/hap/2926-sozunuzde-durun-hastanelerimizi-tamamlayin.html>
- Birgün Gazetesi web sayfası** (2022) Erişim tarihi 20 Mart 2026, <https://www.birgun.net/makale/mucadele-kazandirir-406189>
- Diken web sayfası** (2022), Erişim tarihi 20 Mart 2026, <https://www.diken.com.tr/bakanlik-ankarada-hastane-kapatmalarindan-hem-geri-adim-atti-hem-de-ceza-kesti/>
- Hürriyet Gazetesi web sayfası** (2005) Erişim tarihi 16 Mart 2026, https://bigpara.hurriyet.com.tr/haberler/genel-haberler/sisli-etfal-i-al-bize-modern-bir-hastane-yap_ID509539/
- İlhan, B.** (2018) Ankara'da şehir hastaneleri: Sağlık çalışanları ve hastaları neler bekliyor? In Kayıhan Pala (Ed.), Türkiye'de Sağlıkta Kamu-Özel Ortaklığı Şehir Hastaneleri, İstanbul: İletişim Yayıncılık
- Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü web sayfası** (2017) Erişim tarihi 20 Mart 2026, <https://khgm.saglik.gov.tr/TR,40113/kamu-hastaneleri-istatistik-raporu--2017.html>
- Mevzuat web sayfası** (2013) Erişim tarihi 16 Mart 2026, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.6428.pdf>
- NTV web sayfası** (2011). Erişim tarihi 19 Mart 2026, <https://www.ntv.com.tr/turkiye/iste-ankaranin-cilgin-projeleri,5CCJg-Z8Cb0SsjdP917riyw>
- TRT Haber web sayfası** (2022) Erişim tarihi 20 Mart 2026, <https://www.trthaber.com/haber/gundem/bakan-koca-ankaradaki-mevcut-hastanelerimiz-hasta-kabulune-devam-edecek-711705.html>
- Türk Tabipleri Birliği web sayfası** (2012) Erişim tarihi 19 Mart 2026, https://www.ttb.org.tr/haberarsiv_goster.php?Guid=66edf648-9232-11e7-b66d-1540034f819c
- Türk Tabipleri Birliği web sayfası** (2018) Erişim tarihi 21 Mart 2026, https://www.ttb.org.tr/kollar/_sehirhastaneleri/yazdir.php?Tablo=tbl_makale&Guid=2888687c-db-4b-11e7-9fad-23dff326e1f9